

Előfizetési feltételek:
helyben hához hord-
va vagy vidékre postán
küldve
Egész évre 6 frt — kr
Fél évre 3 frt — kr
Negyedévre 1 frt 50 kr

Hirdetések díja:
□ centiméterenként 3
kr. Kereskedők és gyá-
rosok külön árkedvez-
ményben részesülnek.
Bélyegdíj 30 kr.

Nyitlőr óra 20 kr.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztői Iroda

kiadóhivatal:

CIRNER és LINGNER
Főter 38. szám alatt,
hova ugy a lap szelle-
mi részét illető köz-
lemények, mint az
előfizetések és
hirdetések bá-
mentesen küldendők.

Kéziratok nem adat-
nak vissza.

Előfizetési felhívás

„KÖZÉRDEK“ XVI. évfolyamára.

Lezajlottak a millenniumi év örö-
münnepei. Beállottak ismét a munkásság
hétköznapijai. Lelkünkben megmaradtak
a verőfényes ragyogásnak sugarai, az
örömmámor felmagasztaló érzelmei s
ezek teszik munkánkat edesebbé, törek-
véseinket reményteljesebbé. A politikai
hírlapírók komoly feladatai komoly mun-
kát kívánnak. Nemcsak a sajtóbírósnak
tartoznak felelősséggel, hanem első sor-
ban olvasó közönségüknek pártkülönbség
nélkül; annak az olvasó közönségnek, mely
a hazafias szabadelvű nemzeti politika
barátja és a különböző hatáskörben hat-
hatós érvényre emelője. Ennek az olvasó
közönségnek a multból örökségül ma-
radott nagy és nemes ideáljai kell szol-
gálni; ezeket kell terjeszteni, beoltani
a szívekbe és fejleszteni, hogy együtt
érezve, mindnyájan együtt munkálha-
suk a haza új ezredévének boldog jö-
vendőjét.

A „Közérdek“ a maga szerény
eszközeivel szintén e nagy és komoly
kötelességet igyekszik betölteni. A mi
nehéz viszonyaink között soha sem té-
vesztette el célját, és erejéhez mérten
mindig teljesítette feladatát a hazafias,
szabadelvű, nemzeti irányu politika szol-
golatában. Vármegyénk, városaink, köz-
ségekünk közművelődési és közgazdasági
előhaladása, a társadalmi közélet föllep-
dése mindig meleg szószólókra talált
a „Közérdek“ hasábjain. Hú króni-
kásai igyekeztek lenni a kornak, mely-
ben élünk, és gondos magvetői a jövő-
nek, melyért dolgozunk.

E feladatokat kívánjuk teljesíteni a
jövőben is. Munkatársaink buzgalma fo-
kozottabb mérvben fog megfelelni köz-
önségünk igényeinek s ezzel szemben
reméljük, hogy olvasó közönségünk is
hathatósabb pártfogásban fogja részesi-
teni a „Közérdek“-t, melynek szer-
kesztésében dr. Előfizetési Sándor mint
főmunkatárs fog kiváló részt venni.

Nagy-Enyed, 1896. december hó.

A „Közérdek“ szerkesztősege:

Dr. Magyar Károly. Török Bertalan.

Előfizetési árak:

Egész évre 6 frt — kr.
Félévre 3 „ — „
Negyedévre 1 „ 50 „

Az előfizetési pénzek Cirner és Ling-
ner kiadó cégéhez küldendők, kik a lap
esinós kiállítása és pontos szétküldése
felől gondoskodni fognak.

Boldog új esztendő!

(L. I.) Régi jó szokás, hogy ismerős
emberek január hó első napján egymás-
nak „jó napot“ helyett „boldog újévet“
kivánnak; sőt szándékosan is felkeresik
egymást, hogy a jó kívánság kifejezése
a találkozás véletlen eshetőségének ki-
téve ne legyen.

Sokan talán hajlandók ezt pusztá for-
maságnak, jelentés és tartalom. kötele-
zettség és siker nélkül való szólamnak
tekinteni. De én, szemben ezzel a rideg
pesszimizmussal, az újévi üdvözlésben
az örökkön élő, tehát ha megernyedt
is, mindig megújuló reménységnek, az
ember lelkében élő boldogság-vágyának,
a mindennapi élet nyügeiből egy-egy
ünnepi pillanatra szívesen felszabaduló
barátságos emberszeretetnek, a lefolyt

TÁRCZA.

A l a k o k.

I.

A jukker-leány.

— Elbeszélés. —

Irta Molnár Gyula.

— A „Közérdek“ eredeti leírásja. —

Egyike volt a város legfelkapottabb, leg-
ünnepelebb leányainak. Hanem az igaz,
hogy meg is érdemelte az ünnepeletést.
Szóke, göndörfürtű leány volt, minő Tizián
festményein látható, beszédes, nevető kék
szemekkel, melyekből a jó kedv aranyos
sugara nem apad ki soha. Termete! ah Iste-
nem, oly termete volt, mint... mint egy
aranyos babának, közepes magas, kar-
csu, mely üttemesen ringott előre, amint
udvarlói között elhaladt. Mennyi udvarlója
volt! A férfiak, a gyerekeket is oda értve
a bácsikkal egyetemben, rajongtak, hogy
ugy mondjam, bolondultak érte és azon
egy cseppet sem lehet esodálkozni, mert
Ferenczy Lujzika egyforma kedvességgel
fogadta hódoló sorában az öregeket, kik
fiataloknak csaptak fel és a fiatalokat, kik
öregbeknek szerettek volna feltűnni a tár-
saságban.

Ferenczy Lujzika a város egyik gyógy-
szerésznének, az öreg Tamás bácsikának volt
nem egyetlen, de a legnagyobb leánya. A

gyógyszertárnak jó forgalma, Tamás bácsi-
nak pedig kitűnő borai voltak s amellet
oly anyagi jóságú feleséggel volt megáldva,
ki kellemessé tette reá az életet. A város
intelligenciája járatos volt hozzájuk, min — a
fentebbieket figyelembe véve — talán esod-
dálkozni is alig lehetne, de én azt hiszem,
hogy a legnagyobb vonzerőt mégis csak a
Lujzika tette, kit nem tudom miért, de
„jukker“-leány neveztek el. Talán azért,
mert nagyszerűen tánczolta a valzert és
pompásan hajtotta apjának szürkeit és reá
is alig hederített komolyan azokra, kik időt
és pénzt nem kímélve, fáradságot nem is-
merve versenyeztek kegyeiért. Azt mondták,
jó párti. Nehány katonatiszt ennek tudatá-
ban erősen bizott az aranyzinoros attilája
ama erős vonzóerejében, melynek a leány-
szemek vajmi ritkán tudnak ellentállani.
Kétségtelen, hogy emez általános tapasztala-
ti ténynek mindez ideig fogantja nem volt,
mert Lujzika, bár rendkívül szerette a
fess honvéd tisztek mulattató csapatját, de
azért nem vetette meg a szegény civilek sá-
padt arcu csoportját sem. Dicséretre le-
gyen mondva azonban honvéd katonáink-
nak, a tisztek és a civiel fiatalok közötti
harmoniat mindez ideig nem zavarta meg
semmi oly komoly incidens, mely említésre
volna érdemes. Ezt főleg Lujzika tapintatos
eljárásának tudhatni be, mert az tény volt,

hogy multság alkalmával a leányka oly
ügyesen rendezte be, hogy egy katonatiszt
után mindig egy civiel és felváltva követ-
kezett

Hanem aztán Lujzika a bálokon tánczolt
is annyit, hogy sok leány társnőjét lelta ki
irigysége miatt a hideg, miből ismét a gyógy-
szertáruknak volt meg a haszna. Mint vala-
mi tündér lejtett végig a megyeház nagy
termében, bámulatható ejtve a csendes szend-
lélőt. Kék szemei nedves fényben tündö-
költék, kipirult arca egész átszellemedett
a valzer fülbemászó zenéjének hatása alatt.
Egész szenvedélylyel tánczolta a valzert, de
meg is válogatta rendesen a hozzá való
tánczosokat.

Egész udvara volt a táncmultságok al-
kalmával; pár öreg bácsi, kiknek kedvence
volt, melle telepedtek és rendszerint tele
beszéltek a fejet azzal, hogy ne tánczoljon
annyit, mert a sok tour megárt.

Lujzika nevetve felelte vissza nekik:

— Lassa, bácsi, csak ezt az egy tourt,
hiszen Parvay megharagudnek reám, ha ki-
kosaraznám.

Aztan jött a másik, harmadik. Volt olyan,
aki egész birka-türelemmel leste a kilen-
cedik tour eljövetelet, unalmát azzal üzve
el addig, hogy a kedveskedő bácsik tar fe-
jein olvasta össze az összepomádzott gyér
hajszálakat.

ced.

év bajaitól s a deczemberi sötétség nyomása alól a lassankint visszakészülő napfény kellemes érzetének, örömeinek jeleit találom.

Reménnyel tekintünk a bizonytalan jövőre. Ez az örökifju tündér-asszony, ki ragyogó lepleben előttünk haladva kedvesen kaczerkodik velünk s megbabonáz, hogy soha tőle el ne maradhassunk. Ez az a méh, mely a család mérgező virágiból is, újra is csak mézet szívogat. Ez az a gyógyító szellő, mely a kisirt szemek könnyeit felszárítja; ez a világító fény a szorongatottság sötétjében; ez a fáradottak pihenést ígérő oázisa; ez még a halálos betegnek is egyetlen vigasztalása.

Talán soha el nem érjük azt a csábító tündér-asszonyt, aki, meglehet, erőnk fogytával kaczagva illan tőlünk elérhetetlen messzeségre; talán a méz édessége a tápláló és erőt adó étkektől vonja el izlésünket; talán a langyos szellő álomba bódított, melyből felébredve csak annál keservebben látjuk a valóság ridegségét; a világító fény csalóka lidérc is lehet, mely életmészáló ingoványra viszen; a távolból látszó oázis délibáb is lehet; az pedig éppen bizonyos, hogy a halálos betegnek egészségét semmiféle szép remény sem fogja visszaadni.

Mégis áldás mindegyik; gyógyított, vagy erőnköt fokozta, vagy bizalmat öntött lelkünkbe. Buzdított és megadta a cél helyett annak keresését. Ez utóbbi pedig talán több is, szebb is, hosszabb

is annál; hiszen a megtalált örömben nagyot veszünk: el szoktuk veszíteni az utána való vágyakozást.

Remény és vágy ikergyermekek. A jónak, a jobbnak reménye mellett ott van az utána való vágyakozás is. Ezt a jót, ezt a jobbat, a bizalmat, a megnevezhetetlent, amit csak sejtünk, ami után csak sovárgunk, de azt sem tudjuk, miben áll és merre van. boldogságnak szoktuk nevezni. Vidékünkön az új esztendő reggelén a nép fia az „arany csitkó“ ajándékát várja. Ugyanekkor a forráshoz mennek, hogy „aranyos vizet“ merítsenek. Vajjon nem mindakettő az emberiség aranykorának, Saturnus boldog idejének emlékeképpen jutott el mi hozzánk?

De ez csak mese; a boldogságot pedig nem a képzeletben keressük; hanem a valóságban igyekszünk megtalálni. Ugy látszik első pillanatra, hogy a helyére nézve nem tudunk megegyezni. Egyik talán a vagyonban, másik a hirtelen, szerelemben, családi életben. Pedig ez csak látszat. Mindegy: akár mely virágról jön, csak kellemes legyen az illata. Nem az ok a fő, mely az érzésre alkalmul szolgált; hanem maga az érzés, melyet a lélek készségesen befogadott. Az ifjú a lelkesedésre, férfi a munkára, az öreg a nyugalomra s az emlékezésre, a nő a szerelemre hajlik legkönnyebben; mindegyik máshonnan szedi ugyanazt, ami neki jól esik, örömet, mondjuk: boldogságot szerez. Ha mégis egyet, a legáltalánosabbat,

legbizonyosabbat, legmegnyugtatóbbat kell megemlítenünk: azt hisszük, hogy ezt az érzést legállandóbban a jókedvű és sikeres munkásságban s annak öntudatában találhatjuk.

Azon általános jóindulat és örömrzét hatása alatt, mely az embereket az új esztendő kezdetén eltölti, kívánjuk mi is olvasóinknak mindazt, ami nekik boldogságot okozhat; a nyilvános élet terén fáradozóknak pedig a sikeres, és ha mással nem, de jó öntudattal bizonynyal jutalmazó lankadatlan munkásságot.

Vármegyénk rendkívüli közgyűlése.

Alsófehér vármegye múlt hó 30-án rendkívüli közgyűlést tartott. Szükségessé tette e közgyűlés megtartását néhány költség-előirányzatának felülbíralása és jóváhagyása, de ezeken kívül több folyó ügy is sürgős elintézését követelt. A közgyűlést 10 órakor délelőtt nyitotta meg Zeyk Dániel főispán, a megnyitás után bejelentvén, hogy a megüresedett főjegyzői állásra Gáspár János I. aljegyzőt, és fokozatosan a I. aljegyzői állásra dr. Varró László II. aljegyzőt, a II. aljegyzői állásra pedig báró Bánffy Kazimir III. aljegyzőt helyettesítette. A közgyűlés a helyettesíteteket megjelölte, a helyettesítést pedig tudomásul vette.

A tárgysorozat első pontját a belügyminiszternek a vármegye 1897. évi költségvetésére tett leiratának bejelentése képezte. A közgyűlés — tekintve, hogy a miniszter az alleltérnoki állás rendszeresítésére kért költséget nem engedélyezte — határozatilag kimondta, miszerint ezen feltétel nélkül szükséges állás szervezhető czéljából ujo-

Apja és anyja a szülői szív hamisítatlan gyönyörével szemlélték leányuk pompás eszű tánczát, ki a cigány zenekar előtt igazi magyaros bravóval lejette amaz ésbódító mozdulatait, melyektől elkábult a tánczosa. A cigány primás eksztáziával játszott, hurjain a lelke szólalt meg. Lujzika egyszer elragadtatásban lekapcsolta fehér karjairól gyémántos karpereczét és egész hanyagul odadobta a czimbalmos hangszerére. Ötlete nagyon tetszett mindenkinek. Ah! a Lujzika minő zseniális! minő adakozó! Persze, hogy a gavallérjának első kötelessége volt azt kiváltani és ez az eset gyakran ismétlődött, nagy pénzforgalmat idézve elő a fiatal szeladonok seregében. Csaknem egymást igyekeztek tullicizálni abban, ki fogja nagyobb összeggel az odadobott ékszerét kiváltani. A cigány primás pedig a busás aratást igyekezett minél gyakortabban előidézni, minék eredménye az volt, hogy egy pár fiatal ember lassanként belebukott abba az örvénybe, melynek mélységéből bajos a megszabadulás: az adósságba.

Lujzika valóban sikkes leány volt nemcsak a bál termekben, de künn a jégen is, melynek sima tükörén bámulatosan merész izezéssel siklott tova, kiviva magának a „jégkirálynő“ nevet is.

Nem szólva remek zongora-játékaról és a lawn-tennis-ben tanusított, csaknem utólérhetetlen művészetéről, a szó legvalódiabb értelmében modern-leány volt, ki „csak úgy játszott a legénynyel, mint macska szokott

az egérrel“. A sok szerenádnak, melyet kapott, sápkórossá tette kedves társnőit, kik az iránta érzett vonzalom hatására alatt úgy irigykedének reá, akár egy herczegkisasszony lett volna.

És mégis a szeretetre méltó Lujzikának — bár méhek módjára zsongták körül a házasulandó fiatal emberek — nem igen akadt komoly kérője. A fáma regéit ugyan egy huszárhadnagyról, ki tényleg szerelmes volt belé, de azt apja kikosarazta, mert a jelölt nem volt kellőképp tisztában a számfejtés legalsóbb műveleteivel. Lujzikát, ugy látszik, érdekelte egy kissé a cigány képű huszár, ki öblös hangon szokta volt énekelni: „Ha meghalok, csillag legyen belőlem...“ De azt tartotta, hogy gombház, ha leszakad, lesz más... Egy hosszú, vékonyképű törvényszéki joggyakornok komoly érzelmét egy mulatság alkalmával táncz közben megvallotta neki, mire Lujzika nevetve felelte:

— Ha elhíhetném, hogy komolyan beszél!...

— Esküszöm!

— Mire?

— Mindenre, ami szent!

— Barátom, az kevés, éppen úgy, mint a fizetése, melyből sehogy sem tudnánk megélni.

— Tehát nem remélhetek? — zokogta csaknem a megilletődött ifju.

— De igen! A feleletért jöjjön el majd tábla-bíró korában. Talán addig meg is várom.

Maga is nevetett ezen és nem is gondolta volna, hogy néha a gondolatlanul kiejtett szavak teljesezésbe is mehetnek.

A kis város utcáin nemsokára egy orosz ügélő mén által vont csinos troika tűnt fel. Egy majomképű barna férfiú hajította, ki nemsokára czélpontja lett a város kíváncsi női közönségének. Ki volt? mi volt?

Ur! Milliomos és szomszédos földbirtokos, ki nemsokára a szomszédoság révén tevékeny részt vett a társadalmi életben, melynek általános kedvence lett. Miért? Talán mert szellemes volt? A száját alig nyitotta fel a szólásra, már nagyszerűt mondott, tekintete elbűvölt mindenkit, szépsége az aranyai halmazán, és révén nőttön-nőtt. En vogue, divatban volt. A leányok remegve várták, valahányszor feléjük közeledett, kit szólít meg.

A milliomos — ki harmincz év körüli nőtlen fiatal ember volt — nem rossz izléssel bírt és az általános ünnepele leányka táborába szegődött. Mint rebent szét Lujzika hódoló serege! mintha bomba pattant volna közibük. Ahány, annyiféle. Még csak közelébe sem mertek férközni a leánykának, kit, ugy látszik, elbódított e kintetés és láz vett erőt rajta annál a gondolatnál, hogy hátha!... Szegény törvényszéki albirók, hadnagyok, erdészek, mérnökök, kik a remény vékony sugara mellett álmadoztak egy megvalósítható álomról!...

Lujzika szülői immár reménykedni kezdtek abban, hogy a milliomos komolyan ér-

lag is kérni fogja a dotáció felemelését, egyben arra is kérni fogja a minisztert, miszerint a vármegyei dotációk tekintetében juttasson Alsófehér vármegyének is a méltányosság és osztó igazságnak is megfelelő segítyt, mert jelenben tényleg úgy áll a dolog, hogy több vármegye, melynek területe kisebb, lakossága kevesebb, járási beosztása egyszerűbb, sokkal magasabb dotációban részesül, mint épp Alsófehér vármegye. Így például Győrmege, egyike az ország legkisebb vármegyének, 4 járással 25%-kal magasabb dotációban részesül, mint vármegyénk. A közgyűlés ily irányú fölterjesztésnek a megtételét egyhangulag határozta el.

Tudomásul vette a közgyűlés az igazoló választmánynak a megyebizottsági tagok pótválasztásáról szóló jelentését és az újonnan megválasztott tagokat verifikálta, az állandó választmányba pedig Török Bertalan országgyűlési képviselőt, a statisztikai bizottságba Fritz Pál és dr. Ebergényi Sándor, a mezőgazdasági bizottságba Potoczky Vilmos bizottsági tagokat választotta be.

A tárgysorozat legtöbb tétele az állandó választmány javaslatával vita nélkül fogadtatott el. Élénkebb érdeklődést Albu Miklós Vizakna városi tanácsos megválasztása ellen beadott felelősség tárgyalása, a balázsfalvi vízvezeték ügye és Zalathna község által megváltott fogyasztási és italmérési adók kezelése iránt kötött szerződés jóváhagyása keltett. Az elsőre nézve a közgyűlés az indokokból meggyőződést szerezvén arról, hogy a választás rendben és szabályszerűen ejtett meg és a megválasztott állása betöltésére nézve az összes megkívántató kellekekkel bir, a felelősséget elutasította és a választást helyben hagyta. A balázsfalvi vízvezeték ügyét és illetőleg a község által e célra felvételni szándékolt 4000 frtos kölcsön jóváhagyásának tárgyalásánál dr. Hosszu

László megyebizottsági tag szólalt fel, ki-merítően és szokott ékes-szólásával ismer-tetvén meg a balázsfalvi vízvezeték ügyét, az ottani vízmizeriákat, és midőn a község előjáróságának elhetlenségét és ügye-fogyottságát találóan ecsetelte, a közgyűlést több ízben megnevettette. A közgyűlés a kölcsönt megszavazta ugyan, de elhatározta egyuttal azt is, hogy az eddig elkövetett szabálytalanságokért a község előjáróságát minden tekintetben felelőssé teszi és a víz-vezeték kiépítésénél szigoruan utasítandja, hogy azt csak is a szakközvegek tervei és utasításai szerint eszközöljék.

A zalathnai fogyasztási adók kezelésének bérbeadása tárgyánál jóváhagyta a közgyűlés a község és Glück Mór között megkötött szerződést.

E pontok letárgyalása után már kisebb érdeklődés mellett hallgatták meg a gyér számu bizottsági tagok Torda-Aranyos vármegyének a földadók leszállítása iránt, Békés vármegyének a megyei tisztviselők halálozási negyede iránt, Hunyad vármegyének az államépítészeti hivatalok személyzetében mutatkozó hiány orvoslása tárgyában, Szeben vármegyének az utazó kereskedelmi ügynökök házalása eltiltása és Zemplén meg Maros-Torda megyéknek a millenniumi hódoló díszmenetek megőrkítése tárgyában küldött átiratait és mindenikben az állandó választmány javaslatát fogadták el.

Alig 30—40-en hallgatták meg végül a jegyzőkönyv hitelesítésére vonatkozó enun-ciacziót, melynek megtétele és elfogadása után elnöklő főispán a közgyűlést déli 12 órakor bezárta.

Az alsófehérvármegyei gazdasági egyesület választmányi gyűlése.

Vármegyénk gazdasági egyesülete 1896. december hó 30-án d. u. 3 órakor tartotta választmányi gyűlését a vármegyeház alispáni kis termében, az alapító és rendes

választmányi tagok nagy érdeklődése mellett. Örömmel tapasztaltuk azt, miszerint gazdasági egyesületünk ujjaalakulása óta nagy tevékenységet kezd kifejteni; vármegyénk közgazdasági fejlődését lépésről-lépésre figyelemmel kíséri és minden alkalmat felhasznál arra nézve, hogy egyfelől az ok-szerű gazdasági kultúra eszméje minél szélesebb körben terjedjen, másfelől anyagi áldozatokat hoz az egyesület, hogy a közép-és kisbirtokosságnak tagadhatlanul súlyos helyzetén segítsen.

Az érdekes gyűlésen, melynek folyamáról alább részletesen beszámolunk, jelen voltak: Zeyk Dániel főispán, egyesületi elnök elnöklete alatt Csató János kir. tanácsos alispán, Szalanczy Lőrincz nagybirtokos, al-elnökök, Tóth Miklós, Gáspár János egyesü-leti igazgatók, dr. Ebergényi Sándor egy-l. jegyző, Benedek Gábor egy-l. penztáros és Székelyhidy Viktor egyesületi titkár; továbbá a rendes választmányi tagok közül: Báró Bánffy Kázmér, Dezső Zsigmond, Glück Mór, Kovács Gyula, Müller Mihály, Szász József, Vadady Gergely, Vinczenti Miksa, Zeyk Kálmán, Zöld József. Zeyk Dániel főispán, egyesületi elnök a gyűlést megnyit-ván, üdvözli az egybegyűlt választmányt és felhívja annak figyelmét az ülés folyamán tárgyalásra kerülő fontosabb javaslatok meg-vitatására.

Szekelyhidy Viktor egyesületi titkár jelenti, hogy Darányi Ignác földművelés-ügyi m. kir. miniszter az egyesület céljára 1000 frt államsegélyt engedélyezett. A vá-lasztmány örömmel veszi tudomásul a nyert államsegélyt, feliratban való megköszöné-sét határozza el. Beszámol továbbá az egye-sületi titkár a gazd. egyesületnek a millen-niumi orsz. kiállításra kiállított gabona-kollekciójáról, melyet az egyesület a föld-mives iskolák számára felállítandó gazdasági muzeum részére ajándékozott.

A választmány tudomásul veszi továbbá, hogy gazd. egyesületünk kiállított gabona-kollekciója után állami ezüst érem-mel lett kitüntetve.

... Zeyk Dániel főispán, egyesületi el-nök, egy vármegyei közös csikó-legelő létesítését — melynek eszméje a vármegyé-ben a gazdaközönség között már is nagy tért hódított — ajánlja a választmány figyel-mébe. Kovács Gyula, Szász József, Va-dady Gergely választmányi tagok kifejtik a csikó-legelő szükségességét, rendkívüli előnyét a vármegye lótenyésztésének eme-lése, és fejlődése szempontjából és a maguk részéről felajánlják közreműködésüket arra nézve, hogy erre alkalmas területnek bérbe-vevését — annak idején — ajánlani fogják az egyesületnek.

Gáspár János egyesületi igazgató be-mutatja az egyesületi alapszabályok módosi-tásának tervezetét, mely munkálatért a vá-lasztmány köszönetét fejezi ki, és tárgyalá-sát a jövő gyűlésre teszi át.

Ugyancsak ő a választmány elé terjeszti az egyesület 1897. évi költségvetésének elő-terjesztését, amelyet a választmány csekély módosítással elfogadott.

Kimondja továbbá a választmány elnöki ja-vaslatok alapján, hogy az 1897. év tavaszán — mint azt már a megelőző évben is tette — zab és árpa vetőmagvakat fog kíséreltetéssel végett tagjai között kiosztatni, egy egyesületi 5 holdas ki-sérleti telep létesítését munkaprogramjába a jövőre felveszi, továbbá vármegyénk váro-sait és községeit felszólítja, hogy egyesü-

deklódik leányuk iránt, hiszen egész valója valami ábrándozás jellegét viselte magán. A gyakori látogatások meg-megerősítették eme hiedelmüket.

A multságok alkalmával mert csak újra közeledni Lujzikához az egykori imádók csapata. A milliomos, ki egyebként idomtalan, rossz tánczával is általános feltűnést kel-tett, alig mozdult a leányka mellől. Tartós udvarlása, mely a sok pénzű emberek elbi-zakodottsága és neveltlensége mellett több ügyes fiatal ember féltékenységét is felkel-tette, nem maradt következmények nélkül.

Csak alkalom kellett, hogy a bomba fel-robbanjon. És ez az alkalom nemsokára be-következett.

Lujzika, a „jukker-leányka“, immár reá sem hederített egykori hű imádói kis csa-patára. Erőt vett rajta a milliók láza és egészen megfeledkezett arról a közel mult-ról, melyben az ifjuság kivétel nélkül ün-nepelte.

Könnyű volt a milliomosba belekötni az egyik önérzetes ügyvédnek. Párbaj lett az eredménye a szóváltásnak és a kard-affaire azzal végződött, hogy a milliomos egy ala-pos vágást kapott, mely több hétre az ágy-hoz szegezte.

Mit állott ki ezen idő alatt Lujzika? Szinte lehetetlen leírni. Egy ártatlan lélek, ki vergődött a kínos bizonytalanság sulya alatt.

Mig ő aggódott, társnőit megölte csak-nem az irigység; azon tanakodtak, vajjon

megkérte-e Lujzika kezét a párbaj előtt, hiszen a gyógyszerésztől egyenesen a vi-vóterembe sietett? ...

Mindenki érdeklődéssel leste, várta a kö-vetkezményeket, a végfejlődést.

Mi történt?

Semmi egyéb, mint hogy a sebeiből kigyó-gyult milliomos hosszú külföldi utazásba kezdett és ... és Lujzika veszedelmesen megbetegedett. Sokáig feküdt lázában, de erős fiatal természete diadalmaskodott azon és végre felgyógyult.

Apja elvitte a leánykát egyik vidéki ro-konához, hol a leányka megpróbálta kitö-rölni emlékéből a gonosz mult kínos per-ceit. Sikerült, bár halvány arczocskáját méla szomorúság árnyekolta be. Nem lehet-tett mosolyát immár látni, amint a város utczáin végig ment.

A fiatal emberek udvariasan köszöntik és tovább mennek. Minek futnának oly szekér után, mely őket fel nem vette, gondolták.

Társnői szánakoznak rajta láthatólag, de szívükben teljes lelki megelégedéssel mon-dogadják: „Ugy kellett neki!“

A „jukker-leányka“-ból szomorú kis le-ány vált.

Mindössze egy fiatal ember tekint reá részvétellel, ki ha mellette elmegy, sebesen dobogó szívére nyomja kezét és így szól: „Csitt! te ostoba husdarab, neked nem sza-bad megszólalni!“

És fénylő sötét, lelkes szemei mintha egy pillanatra elhomályosulnának? ...

letünkbe alapító vagy rendes tagokul lépjenek be.

Végül még két érdekes indítványról számolunk be. Dezső Zsigmond választmányi tag előadja, miszerint a vármegyénk területén levő kincstári erdőkben a kincstár 2 méter hosszúságú tölgy szálfat termel, vagy is csak ennyire szabad vágni a fát, holott ha legalább 3 méter hosszban vágatnék, az akkor szőlőkarónak is felhasználható lenne, különösen a hegyalján, hol már évek óta karóhiányban szenved a szőlőbirtokosság. Kéri az egyesületet, hogy a földművelésügyi miniszter urat egy föliratban keresse meg és lehetőleg eszközölje ki a 3 méter hosszúságban való termelését — szőlős-gazdaközönségünk előnyére — a szálfanak. A választmány az indítványt elfogadja és a szükséges lépéseket e részben meg fogja tenni.

Zöld József választmányi tag előadja, miszerint a hesseni légy (*Cecidomyia destructor*) vármegyénk magyarigeni járásában oly nagy mértékben lépett föl, hogy a gabonák 40—50, nehé 80%-je is teljes kipusztulásnak néznek elébe. A magával hozott zöld buza levélhüvelyből a hosszukás idom barnás bábokat, melyekből a 3 m.-m. hosszú legyeecske ápril havában buvik elő, be is mutatta a választmányának. Ezzel kapcsolatban több választmányi tag szintén jelentette, hogy vármegyénk többi járásában is fellépett a hesseni légy, tehát közös védekezés lenne szükséges és pedig mielőbb, gyorsan, különben gabonatermelésünket igen nagy veszély fenyegeti.

A választmány kimondja, hogy egyesületünk útján megkeresi vármegyénk alispánját, hogy a városok és községek eljárásait figyelmeztesse a veszélyre, amely a hesseni légy felléptéből a gazda-közönségre hárul; egyúttal azt is kimondja a választmány, hogy a titkár által rövid, népies irányban megírta a hesseni légy életét, fejlődését és az ellene alkalmazandó óvintézkedések keresztülvitelének módzatait, és az egyesület költségén magyar és román nyelven számos példányban kinyomatja és a földművelő nép között terjeszteni fogja, hogy emezek megismervén így a fenyegető veszélyt, közös, egyesült erővel lehessen ellene védekezni.

Az érdekes tárgy és indítványok sora befejeztetvén, Zeyk Dániel főispán egyesületi elnök a gyűlést delutáni 6 órakor bezárja.

Fővárosi levél.

Budapest, 1897. jan. 1.

Oh, végy kegyedbe, bajos Muza,
És lelkesítsd lantomat,
Hadd bontson szárnyat enlelkemben
Tenger szebbnél-szebb gondolat!
Mert elsubant ez esztendő is
Az ezredéves hon felett, —
S bús elégiát fakaszt bennem
A honfiúi kegyelet.

S hogy aztán büszke Hymnus-hangok
Törnek fel mégis ajkanom —
Bizonyítja, hogy poemámban (?)
A hullámzás is megvagyom.
Hisz, édes Isten, az újévnek
Ki ne örülne most talán?
És melyik szív nem dobog büszkén
Az új ezredév hajnalán?...

És mivelhogy a praefatió
Így szerencsésen átesém,
Lesétálok a Parnasszusról
És elmondom egy új mesém.

Ezuttal mesém ezime leszen:
A hercegnő és a primás,
A kikkri-illő szerénységgel
Igy énekel a krónikás.

... Egy bajos, gazdag hercegasszony
Egy cigány-primást megszeret
Válópör... szökés... interjúvok
És ime, kész az operett.
S míg ők duette-ben turbékolják:
"A páros szökés, oh, mi jó!"
Nagy örömben kerekelt hány
A rokon cigány-náczió.

A fejedelmi vendégekbe
Nyeténképpen nincs hiány,
S Milán is fenne konstatálja:
A vadállomány nem silány,
Sok vadat lőtt ő kegyelme
S ez éppenséggel nem csoda,
Hisz nála holmi baklővések
Megszokott dolgok régóta.

S bár állítják, hogy kacsá is volt
A sok yad között, mit lelőtt,
Hogy nem hiába vadászgat ő,
Én meghajlom e tény előtt.
De, mondjuk, legyen ez valótlan,
A szürke való megis az,
Hogy mit a jurisz dikeziórol
Beszélnek, ma már nem igaz.

Stambulov a bőszi Bulgáriát
Megkorrigálta hajdanán, —
És ezért halál volt a bére,
Ami nem éppen palma tán.
S bár gyilkosának büntetésül
Maga a halál is keves,
Büntetlen nevet a markába,
Hogy sikerült a csinnyetés.

A házirosvost elítelték,
De ő is boldog mód felett,
Hisz hamarosan csak leül
Ama bizonyos éveket,
És aztán ismét fölötte is
Az Isten napja mosolyog —
És nyugton hagyja őt is végre
A pszichológus a frenológ.

Fünt Bécsben végül zavarognak
Luéger fölkezt hívei,
Míg a botrányok harsonája
A kofa-sztrájkot hirdeti.
Igy nagy dolgoknak nézünk elé
Az új esztendő reggelén,
Amikről majd jövő héten
Lehet, hogy eposzt zengek én.

Alvinczi jogász.

Vegyes hírek.

— **Olvasóinkhoz.** Lapunk mai száma közli előfizetési felhívásunkat. Midőn e helyen is felhívjuk arra t. olvasóink figyelmét és kérjük jövőre is szíves pártfogását, köteleességünknek ismerjük ezuttal is kijelenteni, miszerint jövőben is első és fő köteleességünk leend az elvállalt feladatnak hiven megfelelni. Munkatársaink a régié és ezek száma a folyó évben is még szaporodott, mert mindig egyik kiváló gondoskodásunkat képezte, hogy lapunk minden egyes rovata szakképzett író által láttassék el. Rendes dolgozótársaink: dr. Ebergényi Sándor, Lázár István, Horváth Miklós, dr. Farnos Árpád, Székelyhidy Viktor, Balogh Ferencz, Pakots Ferencz és Székelyhidy Ödön. Időközönként Albert Iván, dr. Bikfalvy Károly, Gáspár János, br. Kemény Endre, Kis Pál, Lengyel György, dr. Nagy Károly, Szabó Jenő, Szabó Gyula, Szilágyi Farkas, dr. Varró László, dr. Winkler Albert, dr.

Werner Gyula kiváló tollából nyerünk közleményeket. Tudósítónk — mint eddig is — mindig a leglelküismeretesebben és leghívebben fognak értesíteni mindazokról, mik a vármegye területén történnek és olvasóinkat érdeklik. A Budapestben a kiváló hirlapíró Lichtenstein József szerkesztésében megjelenő „Pester Correspondenz” című könyvomatós lappal fennálló viszonyunk pedig lehetőségessé teszi nekünk, hogy az összes vidéki lapokat megelőzve a fontosabb politikai mozzanatokot azonnal közölhesük. Egyik szerkesztőnk országgyűlési képviselő is lévén, a legérdekesebb budapesti híreket távirat útján fogja közölni lapunkkal. Magunk részéről tehát mindent megteendünk, hogy t. olvasóink igényeit kielégítsük, de viszont fáradozásainkat csak úgy koronázzandja siker, ha ebben olvasó közönségünk kellő mérvbeni pártolását megszerezhetjük, miért is ujjalag is tisztelettel kérjük az előfizetések megújítását.

— **A szabadelvű párt,** régi szokás szerint, az idén is megtartotta újévi üdvözléseit. Első sorban a maga házában, a klubban gyűlt össze, hogy egymásnak szívélyes üdvözlésben fejezze ki jókívánatait. A párt nagy matadorjai: Tisza Kálmán, gróf Csáky Albin, Szell Kálmán, Falk Miksa, Láng Lajos, Berzeviczy Albert, Hyeronimi stb., mind együtt voltak s az egész nagy termet betöltő párttagokkal együtt felkörbe állva hallgatták meg Terényi Lajosnak élénk előadása, lelkes beszédét br. Podmaniczky Frigyeshez, a párt fiatal lelkű elnökéhez, ki szinten lendületes, szép beszédben köszönte meg az üdvözlést és kezet szorított az élénken éljenző párttagokkal. A klubból hosszú kocsisorral vonultak fel a párt tagjai a miniszterelnöki palotába, hol már a miniszterek egybe voltak gyűlve. A hatalmas két aranyos csillárral díszített, márványoszlopos díszteremben gyűltek össze az érkezők s nemsokára fel-táruáltak az ajtók s lelkes eljenzés között belépett az összes miniszterek által környezve br. Bánffy miniszterelnök, kit a párt nevében Láng Lajos, a képviselőház alelnöke, igen tartalmas beszédben üdvözölt, mire br. Bánffy hosszabban válaszolt s azután a miniszterekkel együtt szívélyes kézsorításokkal viszonzta egyenként a gratulációkat. A képviselőházhoz hajtatott innen a párt Szilágyi Dezső, a házelnök üdvözlése. Itt már éppen familiaris szívélyességgel és terített asztalokkal lettek fogadva, s midőn a jóízű falatozás be lett fejezve, a nagy terembe vonultak, hol Vargics Imre, a párt veterán tagja mondott üdvözlést. Midőn erre Szilágyi elkezdett felelni, érdemes volt szemlélni a tagok érdeklődő figyelmét. Maga az öreg Tisza fordult meg egyszer, csendre figyelmeztetni, midőn háta mögött valami halk suttogást hallott. És folyt, folyt Szilágyi ajkain a szó, gyönyörűen egymásba fűződve, eszmékké, lelkesítő beszéddé alakulva. Hosszas, igazi eljenzés fejezte ki az üdvözlők hangulatát, elismerését e hatalmas elme, s minden idők parlamentjének nagy alakja, disze iránt.

— **Kinevezés.** Ó császári és királyi Fel-sége Zayzon Ferenc Bethlen-kollégiumi helyettes tanárt a m. kir. honvédség tartalékában 1897. évi január hó 1-i ranggal hadnagygyá nevezte ki.

— **Ujévi tisztelgések.** Az ujév első napján városunk hatóságainak és intézeteinek vezetői és tagjai tisztelgtek a vármegye főispánja előtt, kérve őt, hogy az ujév alkalmából szerencsekívánataikat a legmagasabb trón számolya elé juttassa, egyben az új év alkalmából szerencsekívánataikat fejezték ki a főispánnak is. A megyebizottság, a vármegye közigazgatási tisztikara, az államépítészeti hivatal, a kir. pénzügyigazgatóság, a kir. járásbíró, fegyintézet, kir. közjegyzőség, vármegyei kórház, vasuti főnökség, posta- és távirtdahivatal, kir. adóhivatal és pénzügyi bizottság nevében Csató János kir. tanácsos alispán, Nagy-Enyed városa és képvisellete nevében Kovács Gyula polgármester, a Bethlen főtanoda nevében Nagy Lajos rector professor, a tankerület nevében Dr. Szabó kir. tanfelügyelő tolmácsolták a megjelentek szerencsekívánatait. Ugyancsak ez alkalmából a vármegye tisztviselőikara és Nagy-Enyed város képvisellete Csató János alispánnal is tisztelgett, szerencsekívánatait fejezve ki.

— **Nagy-Enyed város tisztviselő-kara** és a városi képviselőtestület nagy része ujév napján Kovács Gyula érdemudis polgármesternél a beállott ujévre kívánandó szerencsekívánatainak tolmácsolása végett megjelent, hol a megjelentek jó kívánatait Z. Szócs Sándor g. tanácsos szép beszéddel tolmácsolta, mire a polgármester meghatóan válaszolt, megköszönvén a megjelentek szívélyes gratulációját.

— **A nagyenyedi** állami anyakönyvi hivatalban az 1896. év folyamán 212 születési, 196 halálozási eset jegyeztetett be és 51 házasság kötöttetett. A bejegyzések statisztikai részletezését lapunk legközelebbi számában fogjuk hozni.

— **Fényes táncestély.** A nagyenyedi ifjuság által január hó 9-én rendezendő táncestély meghívóit már szétküldték. Az elegáns meghívó a következőképp szól: Meghívó. A tulirt rendező bizottság Nagy-Enyeden a régi városház nagytermében 1897. január hó 9-én Bethlen Gábor erdélyi fejedelem emléket Nagy-Enyeden megörökítő szobor alapja javára zártkörű táncestélyt rendez, melyre a * címetel tisztelettel meghívja. Az estély kezdete pont 9 órakor. Belépti jegyek ára: Személyjegy 3 korona, családjegy 6 korona. Felülfizetéseket a bizottság a szobor-alap javára köszönettel fogad és hírlapilag nyugtáz. Jegyek a meghívó előmutatása mellett Wokál János utóda, továbbá Cirner és Lingner urak üzletében és Papp János ur gyógyszerárában előre váltathatók. Rendező bizottság: Gyarmathy Ernő dr. elnök. Hollós István alelnök. Kovács János alelnök. Garda Kálmán dr. háznagy. Bodrogi János pénztárnok. Szász Gerő dr. ellenőr. Zayzon Ferenc ellenőr. Nagy Sándor jegyző. Cirner József ifj., Derzsy Ede ifj., Folyovich Sándor ifj., Fóris Miklós, Gálffy János, Hegedűs Zsigmond, Kiss Árpád, Kiss Béla, Kovács Pál, Müller Jenő, Müller Zoltán, Nagy Mihály, Osztian Viktor, Pásztóhy Dénes, Papp Dezső, Papucs Dávid, Reich Béla dr., Reinbold Béla, Szabó Mihály dr., Szakács Gyula, Török György, Tunyogi János, Veress Gábor rendező bizottsági tagok.

— **Nyilvános számadás és köszönet.** Mult évi december hó 21-én d. e. 10 órakor tartatott meg a h. b. községi kisdédóvó intézetben az angyalhozta karácsonyfá-ünnepély. Volt nagy öröm, kivált az árva- és a szegény sorsu kisdédek között,

akik az angyalhozta sokféle között, még leg ruhának valót is kaptak. A kisdédek karácsonyfájának szerezet adományai az alább tisztelettel jegyzett nemes lelkű pártfogóink mindenkor önzetlen állásfoglalásból gyűltek be, u. m. Mélt. Zeyk Dániel 5 frt., Kovrig Tivadar — Kolozsvár — 10 frt., özv. Zeyk Miklósné 3 frt. Továbbá br. Bánffy Kazimírné, Török Bertalanné, Reinbold Olivérné, Szász Józsefné és Gáspár János 2—2 frt. Szigethi Jánosné, Folyovich Sándorné, Bisztricsány Lajosné, Barabás Károly é. Dr. Magyarai Karolyné, Müller Mihály é. Dezső Zsigmondné, gr. Petky Ferencné, A beith Ivánné, Lenk Lajosné, özv. Veres Jókósné, Benedek Sámuelné, Cirner Józse né. Utcze Istvánné, Fekete Mihályné, Balin Jánosné, özv. Nagy Andorné, tisz. Szilágyi Farkasné, Tóth Miklósné, Seyman Józsefné, Török Bertalanné, — Kolozsvár —, id. Winkler János és Csathó János 1—1 frt. Végh Istvánné, özv. Márton Sándorné, Lustigné, ifj. Sándor Miklósné, özv. Kovács Elekné, Reich Mihályné, Grünfeld Dávidné, Seprényi Jánosné, Tökés Imréné, Dunai Albertné, Vere Albertné, özv. Löcsey Lajosné, Scheidel Józsefné, Miksa Szusánna és Dr. Garda Kálmán 50—50 kr. Dancs Mózesné 30 kr. Sarkaóci Ferenczné, és Teiler Farkas 20—20 kr., összesen 59 frt 20 kr. Tárgyakat adták: Török Bertalanné játékszereket, ruhákat és 100 drb. süteményt, br. Bánffy Kazimírné diót és ruhákat, özv. Szentpálné, Ja'ab Karolyné és Gergeli István ruhákat, Borbul. Bálint, Vajda Péter és Székelyhídi János kendőket, harisnyákat és ruhákat valót. Ifj. Winkler János, Bisztricsány Lajos, ifj. Iráef János, ifj. Lázár Károly, Vásárhelyi Károly és Harmath Miklós csemegéke. A begyűlt pénzből vettünk 120 méter téli ruhát: valót, 167 zsebkendőt, 95 bábut 72 trombitát, 170 kiffit, 1 véka piczi pras almat, és még sok, sok, a karácsonyfához szükséges apróságot. Karácsonyfát Asztalos János ur adott. Felruháztunk 51 leányt, 21 fiút összesen 72. Mindezen sok jóét fogadják a szegény sorsuak és ezekkel együtt a százhatvanhét ártatlan kisdéd halálá közzö etét. Hisz ezek mind Enyed város ünnepő polgárai és polgárnői szívével és karól. Legyenek áldva azon jószágukért, melylyel a karácsonyfa szeretetünnepén ennyi ártatlan kisdéd szívébe sok-sok tartós örömet vitte. Kiváló tisztelettel vagyok, Nagy-Enyed, 896. december 30. aláztos szolgájuk: Övővácsi

— **Uj gyakorlatok a honvédségnél.** A honvédelmi miniszter elrendelte, hogy a jövő évtől kezdve evenkiint, még mielőtt a szabadságot államanyuak bevonulnának tehát az őszi gyakorlatok előtt, az egyes gyakorlatok összes zászlóaljai, továbbá több huszár-osztály gyűljön össze gyakorlatok tartása végett, mely négy hétig fog tartani.

— **A modern életből** cím alatt jelent meg Molnár Gyulától (szerzője államvasuti mérnök a nagyenyedi osztálymérnökségnél), lapunknak is állandó munkatárától egy újabb novella kötet csinos kiállításban, megfelelő tartalommal. Ajánljuk olvasóinknak figyelmébe. A kötet egy frtért kapható Wokál János utóda könyvkereskedésben. Ugyancsak ott kapható a szerző egy régebbi munkája „Etelka” címmel. Ára egy korona.

— **A szabadelvűség multja, jelene és jövője** cím alatt jelent meg a magyar szabadelvűségnek Mariássy Béla által szerkesztett története. A szerkesztő megmagyarázza, mint vette kezdetét Magyarország a szabadelvűség 1222-ben az arany bul-

ával, és nyomon követi aztán annak történelmi fejlődését a mai napig. Igen érdekes, felgerjesztő munka, melyet a szabadelvűség minden barátjának el kellene olvasnia. A szabadelvűség legfőbb biztosítékai Mariássy Béla szerint az esküdt-bírók felállítás, az iskolaügy államositás, az összes felekezetek lelkészeinek az állam által való kinevezése, a katolikus autonómia szervezése, a főrendiház reformja, a képviselőház házszabályainak reformja, vármegyei reform, a közgazdasági érdekek, földbirtok, nagy- és kisipar előmozdítása. A mű, melyet a Sárvaron lakó szerző adott ki, alkalmasint a legrövidebb idő alatt igen kiterjedt olvasó közönségre fog szert tenni.

— **A lombard vaskorona.** A monzai dombban őrzik a lombardi királyok híres vaskoronáját. Ezt a koronát Theodolinda királyné készítette Krisztus keresztjének egy szegecből 590-ben. A szeg a korona belső pántját alkotja, egyebekben a korona tiszta arany. Eredetileg Párisban őrizték, de II. Lajos császár 870-ben Milanóba vitte. Mikor Barbarossa Frigyes császár Milanót feldulta a korona Monzaba került. 1859-ben az osztrákok Bécsbe vitték, 1866-ban azonban kiszadták és ettől fogva a monzani székesegyházban van.

— **Mi történt az éjjel?** A Benoit-féle *Sahyl-tapasz* használata után megszabadultam tyukszemeimről! Bérmentve kapható 25 kr beküldése után *Egger* gyógytárában a „Nádorhoz” Budapest, Váci-körut 17.

Meteorologiai jelentés decz. 30-tól jan. 2-ig.

Nap	Óra	Légnyomás 700+	Hő	Szél iránya és erő- sége	Borulat	Csapadék	Hő napi max. min.
30	7	71.0	+0.5	N ₃	8	—	
	2	72.8	+1.9	—	9	—	+2.6 —4.8
	9	75.1	+0.6	—	10	—	
31	7	77.0	-4.8	GE ₁	0	—	
	2	75.0	+0.3	—	3	—	+0.8 —4.8
	9	74.2	-1.0	NW ₂	5	—	
1	7	73.4	-2.0	NW ₁	9	—	
	2	72.8	+0.9	N ₁	9	—	+1.3 —2.0
	9	72.4	-1.3	—	10	—	
2	7	72.2	-1.6	G ₁	10	—	
	2	70.7	+0.7	—	10	—	
	9						

Kilátás: Változóan felhős kevés csapadékkal.

* A légnyomás tenger színére van átszámítva. — Hő C° fokokban. Szél iránya: N = észak, S = dél E = kelet, W = nyugat. Szél erőssége = 1—10-ig. Borulat foka = 1—10-ig. Csapadék mennyisége milliméterekben értendő. ● = eső, * = hó, ▲ = jég ∇ = dara.

Csarnok.

Egy szép ut.

— Irta: Taligás Áron. — II.

Most itt az ideje, hogy — fogalomzavar kikerülése szempontjából — számot adjak arról, hogy voltaképpen mi járatban voltak atleirásom érleemes és érdekes személyei! Hát bizony mi nem nászuton voltunk (bár lettünk volna), hogy csak egymás szemében gyönyörködjük; — nem is voltunk valamely vállalat által rendezett kéjutazáson, hogy a megállapított program rabjai és bolondjai lettünk volna; — tanulmányuton sem voltunk, hogy iskolák, gyárak és kórházakra

letünkbe alapító vagy rendes tagokul lépjenek be.

Végül meg ké érdekes indítványról számolunk be. Dezső Zsigmond választmányi tag előadja, miszerint a vármegyénk területén levő kincstári erdőkben a kincstár 2 méter hosszúságú tölgy szalfát termel, vagy is csak ennyire szabad vagni a fát, holott ha legalább 3 méter hosszban vagatnék, az akkor szótka kőrönak is felhasználható lenne különösen a hegyalján, hol már evek óta karóhiányban szenved a szolobirtokosság. Kéri az egyesületet, hogy a földművelésügyi miniszter urat egy föliratban keresse meg és lehetőleg eszközölje ki a 3 méter hosszúságban való termelést — szolós-gazdaközösségünk előnyére — a szalfának. A választmány az indítványt elfogadja és a szükséges lépéseket e részben meg fogja tenni.

Zöld József választmányi tag előadja, miszerint a beszent legy (Cecidomyia destructiva) vármegyénk magyarországi járásában eddig nagy mértékben lepett föl, hogy a gabonák 10—20, néha 50%-a is teljes károsodások nézvére eshe. A magával hozott zöld bűzsa felhívveléből a hosszúságú idom barnas babokat, melyekből a 3 méter hosszú legyecske ápril havában buvik elő, be is mutatta a választmányi tag szintén jelezte, hogy vármegyénk több járásában is fellepett a beszent legy, tehát közösen védekezés lenne szükséges és pedig minél előbb, gyorsan, különösen gabonatermesztésünk igen nagy veszély fenyegeti.

A választmány kimondja, hogy egyesületünk útján megkeresi vármegyénk alispánját, hogy a városok és községek elöljáróságait felvilágosítsa a veszélyre, amely a beszent legy tetteiből a gazda-közösségre barul; egyáltalán azt is kimondja a választmány, hogy a titkar által rövid, népies irányban megírattja a beszent legy életét, fejlődését, és az ellene alkalmazható módokat, és az egyesület költségein magyaráz és támogatásban számos példányban küldve átja a földművelő nép között terjesztetni fogja, hogy emezek megismerve így a fenyegető veszélyt, közösen, egyesülve erővel védekezni tudjanak ellene védekezni.

Az érdekes tárgy es indítványok sora befejeztve a Zeyl Dániel főispán egyesületi elnök a gyűlési debatait 6 órakor bezárja.

Fővárosi levél.

Budapest, 1897. jan. 1.

Oh, végy kegyelme bajos Muza,
És letérsz-e a te utat,
Hadd bontson szárnyat enlelkemben
Tenger szebbnek szebb gondolat!
Mert elshant az esztendő is
Az ezredéves hűtelt, —
S bús elegiát fűzött bennem
A honfiai kegyelme.

S hogy aztán beszéle Hymnus-hangok
Törnek fel mégis a jkamon —
Bizonyítja, hogy poemámban (?)
A hullámzás is megvagyon.
Hisz, édes Isten, az újévek
Ki ne örülne most talán?
És melyik szív nem dobog büszkén
Az új ezredév baj alán?...

És mivelhogy a praefatió
Igy szerencsésen átésém,
Lesétálok a Panisszuszról
És elmondom egy új mesém.

Ezuttal mesém czíme leszén:
A hercegnő és a primás,
A kiskról illő szerenységgel
Igy énekel a krónikás.

... Egy bájos, gazdag hercegasszony
Egy cigány-primást megszeret ...
Válopör ... szökés ... interjújuk ...
És ime, kész az operett
S míg ők duette-ben turhókolják:
„A páros szökés, oh, mi jó!”
Nagy örömben kerekelt hány
A rokon cigány-naczió.

A fejedelmi vendégekben
Nyetenkeppen nincs hiány.
S Milán is fennen konstatálja:
A vadállomány nem silány.
Sok vadat lőtt ő kegyelmé
S ez eppenséggel nem csoda.
Hisz mala holmi baklövések
Meggzokott dolgok regóta.

S bár állítják, hogy kaes a is volt
A sok vad között, mit lelőtt,
Hogy nem hiába vadaszgat ő,
Én meghajlom e tény előtt.
De, mondjuk, legyen ez valótlan.
A szürke való megis az.
Hogy mit a jurisz díkezióról
Beszélnek, ma már nem igaz.

Stambulov a bős Bulgariát
Megkorrigálta hajdanán, —
Es ezért halál volt a bére,
Ami nem eppen pálmá tan.
S bár gyilkosának büntetésül
Maga a halál is keves,
Büntetlen nevet a markába,
Hogy sikerült a esnyteves.

A házirosvost elítelték,
De ő is boldog mód felett,
Hisz hamarosan csak leuli
Ama bizonyos éveket.
És aztán ismét fölötte is
Az Isten napja mosolyog —
Es nyugton hagyja őt is vegre
A pszichológus a frenológ.

Font Beesben végül zavarognak
Lueger fölcent hível,
Míg a botrányok harmonája
A kofa-sztrájkot hirdeti.
Igy nagy dolgoknak neztünk ele
Az új esztendő reggelén,
Amikről majd jövő héten
Lehet, hogy eposzt zengek én.

Alvinczi jogász.

Vegyes hírek.

— **Olvasóinkhoz.** Lapunk mai száma közli előfizetési felhívásunkat. Midőn e helyen is felhívjuk arra t. olvasóink figyelmét és kérjük jövőre is szíves pártfogását, kötelességünknek ismerjük ezuttal is kijelenteni, miszerint jövőben is első és fő kötelességünk leendő az elvállalt feladatnak híven megfelelni. Munkatársaink a régiak és ezek száma a folyó évben is még szaporodott, mert mindig egyik kiváló gondoskodásunkat képezte, hogy lapunk minden egyes rovata szakképzett író által láttassék el. Rendes dolgozóztársaink: dr. Ebergényi Sándor, Lázár István, Horváth Miklós, dr. Farnos Árpád, Székelyhidy Viktor, Balogh Ferencz, Pakots Ferencz és Székelyhidy Ödön. Időközönként Albert Iván, dr. Bikfalvy Károly, Gáspár János, br. Kemény Endre, Kis Pál, Lengyel György, dr. Nagy Károly, Szabó Jenő, Szabó Gyula, Szilágyi Farkas, dr. Varró László, dr. Winkler Albert, dr.

Werner Gyula kiváló tollából nyerünk közleményeket. Tudósítóink — mint eddig is — mindig a leglelküismeretesebben és leghívebben fognak értesíteni mindazokról, mik a vármegye területén történnek és olvasóinkat érdeklik. A Budapesten a kiváló hírlapíró Lichtenstein József szerkesztésében megjelenő „Pester Correspondenz” című nyomatos lappal fennálló viszonyunk pedig lehetőségessé teszi nekünk, hogy az összes vidéki lapokat megelőzve a fontosabb politikai mozzanatokat azonnal közölhesük. Egyik szerkesztőnk országgyűlési képviselő is lévén, a legérdekesebb budapesti híreket távirat útján fogja közölni lapunkkal. Magunk részéről tehát mindent megteendünk, hogy t. olvasóink igényeit kielégítsük, de viszont fáradozásainkat csak úgy koronázzandja siker, ha ebben olvasó közönségünk kellő mérvbeni pártolását megszerelhetjük, miért is ujjolag is tisztelettel kérjük az előfizetések megújítását.

— **A szabadelvű párt,** régi szokás szerint, az idén is megtartotta újévi üdvözléseit. Első sorban a maga hazánál, a klubban gyűlt össze, hogy egymásnak szívélyes üdvözlésben fejezze ki jókívánatait. A párt nagy matadorjai: Tisza Kálmán, gróf Csáky Albin, Széll Kálmán, Falk Miksa, Láng Lajos, Berzeviczy Albert, Hycronimi stb., mind együtt voltak s az egész nagy termet betöltő párttagokkal együtt felkörbe állva hallgatták meg Terenyi Lajosnak élénk előadásu, lelkes beszédét br. Podmaniczky Frigyeshez, a párt fiatal lelkű elnökéhez, ki szinten lendületes, szép beszédben köszönte meg az üdvözlést és kezet szoritott az élénken eljenző párttagokkal. A klubból hosszú kocsisorral vonultak fel a párt tagjai a miniszterelnöki palotába, hol már a miniszterek egybe voltak gyűlve. A hatalmas ket aranyos csillárral díszített, márványoszlopos díszteremben gyűltek össze az érkezők s nemsokara feltáruáltak az ajtók s lelkes eljenzés között belépett az összes miniszterek által környezve br. Bánffy miniszterelnök, kit a párt nevében Láng Lajos, a képviselőház alelnöke, igen tartalmas beszédben üdvözölt, mire br. Bánffy hosszasanban válaszolt s azután a miniszterekkel együtt szívélyes kezzorításokkal viszonzta egyenként a gratulációkat. A képviselőházhoz hajtatott innen a párt Szilágyi Dezső, a házelnök üdvözlésére. Itt már éppen familiaris szíveséggel és terített asztalokkal lettek fogadva, s midőn a jóízű falatozás be lett fejezve, a nagy terembe vonultak, hol Vargies Imre, a párt veterán tagja mondott üdvözlés. Midőn erre Szilágyi elkezdett felelni, érdemes volt szemlélni a tagok érdeklődő figyelmét. Maga az öreg Tisza fordult meg egyszer, esendre figyelmeztetni, midőn háta mögött valami halk suttogást hallott. És folyt, folyt Szilágyi ajkain a szó, gyönyörűen egymásba fűződve, eszmekké, lelkesítő beszéddé alakulva. Hosszas, igazi eljenzés fejezte ki az üdvözlők hangulatát, elismerését e hatalmas elme, s minden idők parlamentjének nagy alakja, disze iránt.

— **Kinevezés.** Ő császári és királyi Felsége Zayzon Ferencz Bethlen-kollégiumi helyettes tanárt a m. kir. honvédség tartalékában 1897. évi január hó 1-i ranggal hadnagygyá nevezte ki.

— **Ujévi tisztelgések.** Az ujév első napján városunk hatóságainak és intézeteinek vezetői és tagjai tisztelegtek a vármegye főispánja előtt, kérve őt, hogy az ujév alkalmából szerencsekívánataikat a legmagasabb trón zsámolya elé juttassa, egyben az uj év alkalmából szerencsekívánataikat fejezték ki a főispánnak is. A megyebizottság, a vármegye közigazgatási tisztikara, az államépi tészeti hivatal, a kir. pénzügyigazgatóság, a kir. járásbíró, fegyintézet, kir. közjegyzőség, vármegyei kórház, vasúti főnökség, posta- és táviróhivatal, kir. adóhivatal és pénzügyi bizottság nevében Csató János kir. tanácsos alispán, Nagy-Enyed városa és képviselése nevében Kovács Gyula polgármester, a Bethlen főtanoda nevében Nagy Lajos rector professor, a tankerület nevében Dr. Szabó kir. tanfelügyelő tolmácsolták a megjelentek szerencsekívánatait. Ugyancsak ez alkalmából a vármegye tisztviselői kara és Nagy-Enyed város képviselése Csató János alispánnal is tisztelgett, szerencsekívánatait fejezve ki.

— **Nagy-Enyed város tisztviselő-kara** és a városi képviselőtestület nagy része ujév napján Kovács Gyula érdemű polgármesternél a beállott ujévre kívánandó szerencsekívánatainak tolmácsolása végett megjelent, hol a megjelentek jó kívánatait Z. Szócs Sándor g. tanácsos szép beszéddel tolmácsolta, mire a polgármester meghatóan válaszolt, megköszönvén a megjelentek szívélyes gratulációját.

— **A nagyenyedi** állami anyakönyvi hivatalban az 1896. év folyamán 212 születési, 196 halálozási eset jegyeztetett be és 51 házasság kötött. A bejegyzések statisztikai részletezését lapunk legközelebbi számában fogjuk hozni.

— **Fényes táncestély.** A nagyenyedi ifjuság által január hó 9-én rendezendő táncestély meghívóit már szétküldték. Az elegáns meghívó a következőképen szól: Meghívó. A tulirt rendező bizottság Nagy-Enyeden a régi városház nagytermében 1897. január hó 9-én Bethlen Gábor erdélyi fejedelem emléket Nagy-Enyeden megörökítő szobor alapja javára zártkörű táncestélyt rendez, melyre a "cizmet tisztelettel meghívja. Az estély kezdete pont 9 órakor. Belepti jegyek ára: Személyjegy 3 korona, családjegy 6 korona. Felülfizetéseket a bizottság a szobor-alap javára köszönettel fogad és hírlapilag nyugtáz. Jegyek a meghívó előmutatása mellett Wokál János utóda, továbbá Czirner és Lingner urak üzletében és Papp János ur gyógyszerárában előre válthatók. Rendező bizottság: Gyarmathy Ernő dr. elnök. Hollós István alelnök. Kovács János alelnök. Garda Kálmán dr. háznagy. Bodrogi János pénztárnok. Szász Gerő dr. ellenőr. Zayzon Ferencz ellenőr. Nagy Sándor jegyző. Czirner József ifj., Derzsy Ede ifj., Folyovich Sándor ifj., Fóris Miklós, Gálffy János, Hegedűs Zsigmond, Kiss Árpád, Kiss Béla, Kovács Pál, Müller Jenő, Müller Zoltán, Nagy Mihály, Osztian Viktor, Pásztóhy Dénes, Papp Dezső, Papucs Dávid, Reich Béla dr., Reinbold Béla, Szabó Mihály dr., Szakács Gyula, Török György, Tunyogi János, Veress Gábor rendező bizottsági tagok.

— **Nyilvános számadás és köszönet.** Mult évi december hó 21-én d. e. 10 órakor tartatott meg a h. b. községi kisdédóvó intézetben az anygalhozta karácsonyfa-ünnepély. Volt nagy öröm, kivált az árva és a szegény sorsu kisdédek között,

akik az anygalhozta sokféle között még melege ruhának valót is kaptak. A kisdédek karácsonyfájának szerezet adományai az alább tisztelettel jegyzett nemes lelkű pártfogóink mindenkor önzetlen áldozatából gyűltek be, u. m. Mélt. Zeyk Dániel 5 frt., Kovrig Tivadar — Kolozsvár — 10 frt., özv. Zeyk Miklósné 3 frt. Továbbá br. Bánffy Kazimírné, Török Bertalanné, Reinbold Olivérné, Szász Józsefné és Gáspár János 2—2 frt. Szigethi Jánosné, Folyovich Sándorné, Bisztricsány Lajosné, Barabás Károlyné, Dr. Magyar Károlyné, Müller Mihályné, Dezső Zsigmondné, gr. Petky Ferenczné, Alberth Ivánné, Lenk Lajosné, özv. Veres Miklósné, Benedek Sámuelné, Czirner Józsefné, Ince Istvánné, Fekete Mihályné, Balint Jánosné, özv. Nagy Andorné, tiszt. Szilágyi Farkasné, Tóth Miklósné, Seyman Józsefné, Török Berta, — Kolozsvár —, id. Winkler János és Csathó János 1—1 frt. Végh Istvánné, özv. Márton Sándorné, Lustigné, ifj. Sándor Miklósné, özv. Kovács Elekné, Reich Mihályné, Grünfeld Dávidné, Seprényi Jánosné, Tökés Imréné, Dunai Albertné, Veres Albertné, özv. Löcsey Lajosné, Scheidel Józsefné, Miksa Zsuzsánna és Dr. Garda Kálmán 50—50 kr. Dancs Mózesné 30 kr. Sarkadi Ferenczné, és Teiler Farkas 20—20 kr. összesen 59 frt 20 kr. Targyakat adtak: Török Bertalanné játékszereket, ruhákat és 100 drb. süteményt, br. Bánffy Kazimírné diót és ruhákat, özv. Szentpálné, Jakab Károlyné és Gergely István ruhákat, Korbuly Bálint, Vajda Péter és Székelyhid János kecskét, harisnyákat és ruhának valót. Ifj. Winkler János, Bisztricsány Lajos, ifj. Gräef János, ifj. Lázár Károly, Vásárhelyi Károly és Harmath Miklós esemegéket. A begyűlt pénzből vettünk 120 méter téli ruhának valót, 167 zsebkendőt, 95 bábut, 72 trombitát, 170 kiflit, 1 véka piczi piros almát, és még sok, sok, a karácsonyfához szükséges apróságot. Karácsonyfát Asztalos János ur adott. Felruháztunk 51 leányt, 21 fiut, összesen 72. Mindezen sok jóért fogadják a szegény sorsuak és ezekkel együtt a százhatvanhét ártatlan kisdéd hálás köszönetét. Hisz ezek mind Enyed város leendő polgárai és polgárnői szívével és karral. Legyenek áldva azon jószágukért, melylyel a karácsonyfa szeretetünnepén ennyi ártatlan kisdéd szívébe sok-sok tartós örömet vittek be. Kiváló tisztelettel vagyok, Nagy-Enyed, 1896. december 30. alálatos szolgáljuk: Óvó bácsi.

— **Uj gyakorlatok a honvédségnél.** A honvédelmi miniszter elrendelte, hogy a jövő évtől kezdve évenként, még mielőtt a szabadságot államanyuak bevonulnának, tehát az őszi gyakorlatok előtt, az egyes gyakorlatok összes zászlóaljai, továbbá több huszár-osztály gyűljen össze gyakorlatok tartása végett, mely négy hétig fog tartani.

— **A modern életből** cím alatt jelent meg Molnár Gyulától (szerzője államvasuti mérnök a nagyenyedi osztálymérnökségnél), lapunknak is állandó munkatársától egy újabb novella kötet csinos kiállításban, megfelelő tartalommal. Ajánljuk olvasóinknak figyelmébe. A kötet egy frtért kapható Wokál János utóda könyvkereskedésében. Ugyancsak ott kapható a szerző egy régebbi munkája „Etelka” címmel. Ára egy korona.

— **A szabadelvűség multja, jelene és jövője** cím alatt jelent meg a magyar szabadelvűségnek Mariássy Béla által szerkesztett története. A szerkesztő megmagyarázza, mint vette kezdetét Magyarországon a szabadelvűség 1222-ben az arany bul-

lával, és nyomon követi aztán annak történelmi fejlődését a mai napig. Igen érdekes, felgerjesztő munka, melyet a szabadelvűség minden barátjának el kellene olvasnia. A szabadelvűség legfőbb biztosítékai Mariássy Béla szerint az esküd-bírók felállítása, az iskolaügy államosítása, az összes felekezetek felkészítése az állam által való kinevezése, a katolikus autonómia szervezése, a főrendiház reformja, a képviselőház házszabályainak reformja, vármegyei reform, a közgazdasági érdekek, földbirtok, nagy- és kisipar előmozdítása. A mű, melyet a Sárvaron lakó szerző adott ki, alkalmasint a legrövidebb idő alatt igen kiterjedt olvasó közönségre fog szert tenni.

— **A lombard vaskorona.** A monza domban őrzik a lombardi királyok híres vaskoronáját. Ezt a koronát Theodolinda királyné készítette Krisztus keresztségének egy szegeből 590-ben. A szeg a korona belső pántját alkotja, egyebekben a korona tiszta arany. Eredetileg Párisban őrizték, de II. Lajos császár 870-ben Milanóba vitte. Mikor Barbarossa Frigyes császár Milanót feldulta a korona Monzaba került. 1859-ben az osztrákok Bécsbe vitték, 1866-ban azonban visszaadták és ettől fogva a monzani székesegyházban van.

— **Mi történt az éjjel?** A Benoit-féle *Salicyl-tapsz* használata után megszabadultam tyukszemeimtől! Bérmentve kapható 25 kr beküldése után *Egger* gyógytárában a „Nádorhoz” Budapest, Váci-körút 17.

Meteorologiai jelentés decz. 30-tól jan. 2-ig.

Nap	Óra	Légnyomás 700+	Hő	Szél iránya és erő- sége	Borulat	Csapadék	Hő napi max. min.
7	71 0	+0.5	N ₃	8	—		
30	2	72 8	+1.9	—	9	+2.6 —4.8	
	9	75.1	+0.6	—	10	—	
7	77.0	—4.8	GE ₁	0	—		
31	2	75.0	+0.3	—	3	+0.8 —4.8	
	9	74.2	—1.0	NW ₂	5	—	
7	73.4	—2.0	NW ₁	9	—		
1	2	72.8	+0.9	N ₁	9	+1.3 —2.0	
	9	72.4	—1.3	—	10	—	
7	72.2	—1.6	G ₁	10	—		
2	2	70.7	+0.7	—	10	—	
	9						

Kilátás: Változóan felhős kevés csapadékkal.

* A légnyomás tenger színére van átszámítva. — Hő C°. fokokban. Szél iránya: N = észak, S = dél E = kelet, W = nyugat. Szél erőssége = 1—10-ig. Borulat fok = 1—10-ig. Csapadék mennyisége milliméterekben értendő. ● = eső, * = hó, ▲ = jég ▽ = dara.

Csarnok.

Egy szép ut.

— Irta: Taligás Árcn. —
II.

Most itt az ideje, hogy — fogalomzavar kiküldése szempontjából — számot adjak arról, hogy voltaképpen mi járban voltak utleírásom érdemes és érdekes személyei! Hát bizony mi nem nászuton voltunk (bár lettünk volna), hogy csak egymás szemében gyönyörködjünk; — nem is voltunk valamely vállalat által rendezett kéjtudáson, hogy a megállapított program rabjai és bolondjai lettünk volna: — tanulmányuton sem voltunk, hogy iskolák, gyárak és kórházakra

vesztegettük volna a szép napot; — közönséges turisták legkevésbé voltunk, kik — nagy buzgóságukban — még a mesebeli kásahegyen is áttennek magukat, ha megelőzőleg más turisták is megtették volna; — borban, fűszerben vagy sínges portékában utazó úgynökök sem voltunk, hogy csak üzletekre terjedt volna ki figyelmünk és ne tovább (ámbar hölgyeink derekasan hozzáláttak az üzletek megtekintéséhez is); — végre az otthon hagyott doktor ur se küldött minket utazni (hála Istennek!), — így aztán — kitalálni is könnyű — tudni való, hogy mi csak közönséges (nem éppen nyarospolgáriasan) szórakozási — Dolinay ur azt mondáná: „hasznos mulattató” — utazásban pihentük ki budapesti zaklatott s ennelfogva fáradságos napjainkat!

Csak válogattunk e szerint kényeimesen az erdemesebb látványokban, csakhogy — míg ezekhez értünk volna — sem hunytuk be szemünket!

Mentünk, mendegéltünk tehát (nem sietünk nyakra-főre, izzadt homlokokkal keresve az árnyékot) s legelőbb ismét a tengerpartra értünk a még soha tengert nem látott Terka és Ilonka kedvéért s újból átélvettük az itt kínálkozó szép látványt (szép látvány volt a Terka és Ilonka örömteljes meglepetéstől sugárzó szeme is), — aztán a színházat az előtte levő szép parkkal, — a „via corso“-t utitársainknak örömet okozó sok szép kereskedői kirakatával, — és a régi var bástyamaradványát, a „torre civica“-t tekintők meg. Most a vásárcsarnokokra jött a sor, hol külön — üveges fedélű — épületekben a zöldséget, gyümölcsöt, kenyeret s egyéb piaci cikket árulják (s itt vette kezdetét Etus nagysám 7 napos füge-saisonja), egyben pedig a halpiacz (pescarin) van, mely a nem tengermelléki látogató előtt valóban meglepő; itt volt szerencsénk a sgombri, brauzinó, a tinhal s más nagyobb halak, nemkülönben a kosárszámra tartogatott sokféle, sohasem látott apró hal, eleven nagy tengeri rákok, polypok és esigabigák érdekes, de nem éppen kellemes illatu társaságát együtt található s benne gyönyörködni (de nem mondhatom, hogy sokáig. Ekkor aztán a „via della Fiumara“-ra kerültünk, melynek végén egy hídön átmenve, Horvátországban találtuk magunkat s itt a kirakott partu Fiumara balpartján felfelé sétálva, Sussák regényes szépségeiben gyönyörködtünk s már ekkor elhatároztuk, hogy fellegvárát, a Frangepánok ősi feszkét, Tersátot is lehetőleg mielőbb utunkba ejtjük. Aztán a talált legelső hídön ismét vissza Fiumara kerületébe s itt a „villa Giuseppe“* felé vezető útra tertünk.

Ha mindenfelől szeme volna is az embernek, az sem volna elég; akkor is mind újat és meglepőt (bár nem mindig szépet és érdekest) láthat. Itt pl. az igen szerény külsejű es szerény terjedelmű honvéd-laktanya közeleben láthattuk a város fedél alámított „szapuló-technójét“ (egy hosszú, ezementezett falu s vízvezetékkel egybefüggő medenczet), hol nem tudom mikor szoktak a szomszédasszonyok szapulásra összegyűlni. Szemben a laktanyával pedig, az utca napos oldalán, a különben elég diszes házak ablakaiban (hol felénk csak hölgyek még virágok láthatók), többé-kevésbé tisztára mosott fehérneműek voltak — száradás végett — a redőnyökre kiakasztva, elég nagy bámulatunkra! stb. stb. —

Végre aztán még is csak oda jutottunk,

* Így nevezik József főherceg nyaralóját.

hova szándékoztunk: a József főherceg nyaralóinak kertjébe.

Egy a tengerre néző hegyoldalt varázsolt édenre ez a kert. Igaz ugyan, hogy ezuttal először láttunk melegebb égövi parkot, de meg is voltunk elégedve a látottakkal. Hatalmas pálmák vastag és magasra nőtt bunkós törzseikkel, oly közönséges nagy sokaságban, mintha csak nálunk az országutak mellett tenyésző, sokszor megnyirt s idők folytán bunkóssá vált vén fuzek lennének, — cízpus, babér, füge és olajfák s a kaktuszok csodálatraméltó nagyságukkal, még csodálatosabb formájukkal, a tuják óriás példányai s mit tudom én, hogy még mi-féle soha nem látott fák között gondozott utak, közbe egy-egy árnyékos kellemes pihenővel, fenn a magasban mesterséges tavacskaival s mind nagyobb szerűvé váló kilátással Fiumera s a tengerre valóban elbájolják az embert. Már régebb tudtuk, hogy minő áldozattal, fáradsággal, szorgalommal és szakértelemmel van e kert fenntartva, — miként lettek a különféle világgrészek sokféle tropikus pálmafajai, virágai, dísznövényei összeszedve s aztán kerestünk (mi szegény nem botanikus halandók) egy-egy feliratot, mely tudványunkat is kielégített volna és sajnáltuk, hogy nem találtunk. Sajnáltuk azt is, hogy — míg más látogatók oly szerencsések voltak — a diszes nyaralók belsejébe sem juthattunk; de így is megelőgedve hagytuk oda e szép helyet és nagyon sokáig fog emlékezetünkben megmaradni.

Kijöve, a még mindig emelkedett helyen levő szomszédos, szép kormányzói palota mellett vitt el utunk, mely kész ugyan, de még lakatlan s csak ezután lesz az utazók egyik látványja. Most csak kívülről és csak futólag tekintők meg, de egyet-mást meg tudni is ohajtva, egy nem tudom mily hiteles magyarzó a többi között azt a diszkrét hírt is említette, hogy — ami már előttünk is tudva volt — a kormányzó leköszönt, de a kormányzó né sem vágyik oly palotába beköltözni, melynek építése oly sok ember életébe került.* Pedig csak kutatni kellene a paloták és kastélyok építése történetét; akkor tán egyetlen egybe sem vágyódnak a többé-kevésbé mindig babonás halandók! (Lám a kicsiny kunyhó előnye!)

Midőn aztán a kormányzói palotával szembe nyíló meredek lépcsős utcán lekerültünk, már könyvekkel terhelt iskolás leánykák csoportjai jeleztek, hogy az ebéd ideje már messze nem lehet; nekünk tehát, kik delután Abbáziába szándékoztunk, sietnünk kellett. Csak rövid megtekintésre méltattuk tehát az épp utunkba eső városházát s az előtte levő téren a híres zászlótartó oszlopot, mely a velencei köztársaság itteni uralmáról egyedül tesz még tanúságot. Végre a városház mellett levő nevezetes, t. i. történelmi nevezetességű Szent Jeromos templomba is betérünk rövid időre (itt a hűvösben még is jól esett verejtékes homlokomat megtörölni) s aztán a jól megérdemelt ebédhez siettünk.

(Folytatása következik.)

* Építésközben ugyan is egyetlen katasztrófa alkalmával talán harmincznyolcz ember-élet veszett oda.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadók: Cirner és Lingner.

Cirner és Lingner könyvnyomdája, Nagy-Ényeden.

642—1896. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a n-szebeni kir. törvényszék 1895. évi 8513. számú végzése következtében dr. Gerasim Emil ügyvéd által képviselt Albina takarékpénztár javára ozdi Kocsis Ferenc és társa ellen 200 frt 40 kr s jár. erejéig 1896. évi január hó 11-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján foglalt és 381 frtra becsült, Veesei Ferencnél 2 drb 1 éves fehér koeza; Kocsis Ferencnél 1 ló, 1 ökörszékér, 1 lószékér, egy négy ló erejű eszplógép járgánnyal, 1 Backer-rosta és két hordóból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a marosújvári kir. járásbírószék 2763—896. számú végzése folytán 170 frt 40 krajczar tökélettel, ennek 1894. évi január hó 9-ik napjától járó 8% kamatai és eddig összesen 70 frt 12 krajczar roillag már megállapított költségek erejéig Ozd községben végrehajtást szenvedők lakásán leendő eszközésére 1897. évi január hó 30-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőknek becsiron alul is el fognak adatni.

Kelt Maros-Ujvárt, 1896. évi decz. hó 24. napján.

Dergán János,

kir. bírósági végrehajtó.

986 1—1

Sz. 4149—896.

ki.

Pályázati hirdetmény.

Abrudbánya rendezett tanács városánál üresedésben lévő és választás útján betöltendő állatorvosi állásra ezenen pályázatot hirdetek.

Felhívom ennelfogva pályázni kívánókat, hogy ezen 400 frt évi fizetés és a leendő állatok megvizsgálásából körülbelől ugyanannyi mellékes jövedelemmel összekötött állásra kellő okmányokkal felszerelt folyamodványaik, mely mellett az 1888. évi VII. t.-cz. 133. §-ban előirt állatorvosi vizsga letétele is igazolandó. 1897 évi január hó 30-áig adják be.

A városi tanács.

Abrudbányán, 1896. évi december hó 10-én.

Boér,

polgármester.

978 96. 2—3.

Millók hevernek

parlagon, mivel a sorsjegytulajdonosok nem ellenőrzik sorsjegyeiket vagy megbízhatlan sorsolási lapot járatnak.

Fizessünk elő a „Pénzügyi Ujság“-ra.

PÉNZÜGYI UJSÁG

legtöbbséggel, legmegbízhatóbb és legolcsóbb pénzügyi, tőzsdei és sorsolási szakközlöny.

A „Pénzügyi Ujság“

közi az összes magyar, osztrák és külföldi sorsjegyek, záloglevelek, kamatozó kötvények, elsőbbségi kötvények és részvények hiteles sorsolási lapjait.

A „Pénzügyi Ujság“

kimerítő és megbízható információkat szolgáltat az értékpapírpiazz összes viszonyairól.

A „Pénzügyi Ujság“

rendes tudósításokat hoz a gabona- és terménypiazzról.

Előfizetési ára:

Budapestben házhöz hordva vagy vidékre postán küldve egész évre

1 frt 50 kr.

Előfizetők egy év leforgása alatt 30 sorsajegy húzásain ingyen játszanak. Előfizethetni legelőszörbben postauti levéllyel vagy a kiadóhivatalban.

Tessék mutatványszámot kérni!

(BUDAPEST, V. ker., Fűrdő utca 1. szám.)

976 2—3

PSERHOFER J. vértisztító labdaccai,

azelőtt „általános labdacok” név alatt; mely utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna.

Evtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitünő háziszerből készlet nem volna található. Számtalan orvos által ezen labdacok háziszerből ajánlottak minden oly bajknál, melyek a **rosz emésztésből** és **székrekedésből** erednek, mint **epe-zavarok**, **májbajok**, **kólika**, **vértolulások**, **aranyér**, **béltétlenség** s hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitünő hatással vannak **vérszegénység** s abból eredő bajknál is: így **sápkórnál**, idegességből származó **fejfájásoknál** stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legcsekélyebb fájdalmat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül is bevehetők. A számtalan hálaíratból, melyet a labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, aki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. április hó 30-an.

Tisztelt Pserhofer ur!

Legyen olyan szíves és küldjön nekem ismét 15 tereket az ön felülmúlhatlan vértisztító labdacsaiból utánvétellel. Fogadja ez uton is a legmélyebb köszönetemet labdaccai csodahatásáért. Maradok teljes tisztelettel

Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal.

Harsche, Földnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.
Tekintetes ur!

Isten akarata volt, hogy az ön labdaccai kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermekágyamban meghültem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatraméltó labdaccai engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacok engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, amint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.

Kuific Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.

Mélyen tisztelt ur!

A legfőbb köszönetemet mondom ezennel önnek 60 éves nagyapám nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórságban, már életét is megunta, melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az ön kitünő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel Weinzettel Josefa

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1893. márczius 27-én
Tekintetes ur!

Alulírott ismételen kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitünő labdacsaiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésem kifejezésére ezen labdacok értéke fölött és azokat, ahol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszés szerinti használására önt ezennel felhatalmazom. Teljes tisztelettel

Hahn Ignác.

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilézia, 1886. okt. 8.

T. ur! Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjek. Csakir az ön csodálatos labdacsaiknak köszönhetem, hogy egy gyomor-bajtól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kifogni s midőn legfőbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel

Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacok csakis a **Pserhofer J.-féle az „arany birodalmi almához” címzett gyógyszerárban Bécsben, I., Singerstrasse 15. sz. a.** készítettnek valódi minőségben, s egy 15 szem labdacot tartalmazó doboz ára **21 kr.** Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmaztatik, **1 frt 05 kr.** kerül; bérmentve utánvételi küldésnél **1 frt 40 kr.** Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el. Az összeg előbbeni be-küldésénél (mi legjobban postautalványval eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag **1 frt 25 kr.**, 2 csomag **2 frt 30 kr.**, 3 csomag **3 frt 35 kr.**, 4 csomag **4 frt 40 kr.**, 5 csomag **5 frt 20 kr.** és 10 csomag **9 frt 20 kr.** kerül.

NB. Nagy elterjedésük következtében ezen labdacok a legkülönfélébb nevek és alakok alatt utánzóztatnak; ennek következtében keretik csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyek használati utasítása a Pserhofer J. névaláírással, fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással, vörös színben van ellátva.

PSERHOFER J.

gyógyszerész „zum goldenen Reichsapfel“

Bécs, I., Singerstrasse 15.

Raktárban Budapesten: **Török Józsefnél (Király-utca).**

Bernhardi alpesi-tő liqueur. Bernhard W. O.-tól Bregenzben.

1/4 üveg 2 frt 60 kr., 1/2 üveg 1 frt 40 kr., 1/4 üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykenőcs gyors és biztos hatású legjobb szer minden köszvényes és csúszos bajok, u. m.: gerinczagybántalom, tagszaggatás, ischiás, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülzaggatás stb. ellen. 1 frt 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs Pserhofer J.-tól. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer közt orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegáns nagy szelencével 2 frt.

Általános tapasz Studel tanártól. Útés és szurás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkukacsz, sebes vagy gyuladt mell vagy más ily bajknál, mint kitünő szer lön kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fiaker-por hurut, rekedtség és köhögés ellen. 1 doboz 35 kr., bérmentve 60 kr.

Ferencz-palinka sóval vagy só nélkül. 1 üveg 70 kr.

Fagybalzsam Pserhofer J.-tól. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsög 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Utütunedv egy ált. ismert kit. háziszér hurut, rekedtség göresös köhögés stb. ellen. 1 üvegecske 50 kr. 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Élet-esszencia (prágai csöppek), megrontott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kit. háziszér 1 üveg 22 kr., 2 üveg 2 frt.

Általános tisztító-só Bullrich A. W.-tól. Kitünő háziszér a rossz emésztés és mindenkövetkezményei, u. m.: főfájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhév, aranyér, dugulás stb. ellen, csomag ára 1 frt.

Angol csodabalzsam egy üveg 50 kr.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s az által képződő kellemetlen szagot, open tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr., bérmentve 75 kr.

Golyva-balzsam kitünő szer golyva ellen, 1 üveg 40 kr., bérmentve 65 kr.

„Stoll”-féle Kolapraeparatmok kitünő szer gyomor- és bélbetegségeknek, az idegek erősítésére, 1 liter Kolaelixir vagy bor 3 frt, 1/2 liter 1 frt 60 kr., 1/4 liter 85 kr.

Kola-elixir vagy bor üvegekben darabonként 5 frt 50 kr., 3 frt, 1, frt 60 kr.

Mia-Poko kitünő szer egyoldalú fejfájás, fogfájás, rheumatizmus stb. ellen. 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztr. lapokban hirdetett összes bel- és külf. gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerezhetnek. *Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzüsszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek.* Bérmentve csakis az esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

Valódiaknak csak azok tekinthetők, melyek használati utasítása a Pserhofer J. névaláírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Olcsó cseh ágytoll!

5 kl. új jó, fosztott, pormentes — 4 frt 80 kr.
 5 " jobb minőségű — 6 " —
 5 " hófehér puha fosztott pehely 9, 12, 15 " —
 5 " fél pehely 6, 7, 20, 9 " —
 5 " hófehér puha fosztatlan pehely 12—15 frt.
 Pehely 1,80, 2,40, 3.—, 3 frt 30 kr
 különként.
 Kitűnő paplanok 2 frt 30 krtól feljebb.
 A szállítás bérmentesen, utánvét mellett történik.
 Felvásárlás és visszavétel nincs kizárva, ha a postadíj megtérítettik.
 Megrendeléseknél kérem jól megfigyelni a czímet.
Benedikt Sachsel, Klattau, 409. Böhmen.
 942 5—20

Benedikt Sachsel, Klattau, 409. Böhmen.
 942 5—20

Sz. 709—896.
 k. e. b.

Pályázati hirdetmény.

Az Alsófehérvármegye területén szervezett kerületi erdőőri állomások közül a magyarigeni lemondás folytán megürülvén, ezen 200 frt fizetés és 80 frt lóartási átalánnyal javadalmozott erdőőri állás betöltésére pályázat hirdetik.

Felhívtnak pályázni kívánók, hogy az erdőőri szakvizsga letételét igazoló bizonyítvánnyal egy életkorukat, egészséges testalkatukat, eddigi alkalmazásuk és jelenlegi szolgálatukat igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványukat 1897. évi január hó végéig hozzám nyújtsák be.

Az erdőőri kerület terjedelme és szolgálati teendőkről felvilágosítást nyerhetnek a nagyenyedi és gyulafehérvári járási főerdésznél.

Alsófehérvármegye közíg. erd. bizottság elnökétől.

Nagy-Enyeden, 1896. december hó 27-én.

Csató János,
 közíg. erd. biz. elnöke.

Az iparos és kereskedő-világ becses figyelmében ajánljuk
„Közérdek”
 hirdetési rovatát,
 mely a lap nagy elterjedésénél fogva a legalkalmasabb hirdetések közlésére.

Eletnagyságu arczkép krétarajzban.

Legszebb szabadisz.
 Legkedvesebb emlék.
 Legalkalmasabb ajándék.
Karácsony és újévre.

Egy legújabb módszer segítségével 24 óra alatt életnagyságu mellképeket készítenek művészi kivitelben, eddig még soha el nem ért tökéletességgel és olcsó árban.

Tessék árjegyzéket kérni.

KOHN DÁVID Budapest, Karoly-körút 17.

Ügynökök mindenütt kerestérnek.

1865. * Á L T A L U N K * 1865.

DIETRICH ÉS FIA
 CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓK
 ezelőtt Dietrich és Gottschlig

tea, rum, cognac és palacsör nagykereskedők
BUDAPESTEN.
 Központi iroda: IV. Régi posta-utca 10.
 Raktárak:
 IV. Váci-utca 18. „Peking városához” IV. Kigyó-tér 1. „A teanövényhez”
 (a korona kávéházzal szemben.) (Gróf Teleky palota.)
 VI. Andrassy-ut 33. „Moszkva városához”
 (Andrassy-út és Nagymező-utca sarkán.)
 Átviteli pinczék és raktárak:
 Saját telepünkön X. Kőbánya, Füzer-utca 30. sz. (saját ház.)
 Palacsör főraktár (Dreher-féle sör) IV. Aranykéz-utca 1. sz.

Brazíliai rum
 czegünk törvényesen védett kizárólagos különlegessége 1865. óta

ALAPITOTT

ALAPITOTT

VEDJEGYÜNK

1 ¹ / ₁₀ liter tartalmu palacsör	frt 1,50
1 liter	" 1,25
3/10 liter	" —,78

Jamaica rumok 1., 2., 3., 4., 5 számú minőség
 10 liter 20—65 krig, 42—1,25 krig, 80—2,50-ig 1,60—2,50 frtig.

Közvetlen behozatalu kínai, orosz-karaván és indiai teák, Antilla-, cuba-, udvari- és fehér Ananasz rumok, franciaia és magyar cognacok és különféle legfinomabb likörök.

Melegen ajánljuk 32 év óta közkedveltségnek örvendő tea vegyítkeinket, mint Mandarin-, Császár-, Moszkvai-, Király-, Peking- és Udvari vegyítkeinket, szabadon félkilónként 3 frttól 12 frtig, vagy igen csinos csomagok, dobozok és szelenczékbe burkolva.

Árjegyzék ingyen es bérmentve.

Bizományi raktár Nagy-Enyed részére:
 Bisztricsány Lajos urnál.

1865. ALAPITOTT 1865.